

mokslo darbai

ISSN 1392-0448

LIETUVOS ISTORIJOS STUDIJS

16
2005

ISSN 1392-0448

Lietuvos istorijos studijos

VILNIUS UNIVERSITY

Studies of Lithuania's History

2005

Vol. 16

Research papers

Published since 1992

Vilnius University Publishing House

2005

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Lietuvos istorijos studijos

2005

16 tomas

Mokslo darbai

Leidžiami nuo 1992 metų

Redaktorių kolegija (Editorial Board)

Vyriausiasis redaktorius (Editor-in-Chief)

Prof. habil. dr. *Vyginas Bronius Pšibilskis* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)

Asakingasis sekretorius (Executive Secretary)

Doc. dr. *Sigitas Jegelevičius* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)

Nariai (Editors):

- Prof. dr. *Alfredas Bumblauskas* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)
- Prof. dr. *Zenonas Butkus* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)
- Prof. habil. dr. *Sven Ekdahl* – Geteborgo universitetas, Švedija (Istorija 05H)
University of Gothenburg (Göteborg) (History 05H)
- Prof. habil. dr. *Algirdas Gaižutis* – Vilniaus pedagoginis universitetas (Filosofija 01H)
Vilnius Pedagogical University (Philosophy 01H)
- Prof. habil. dr. *Edvardas Gudavičius* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)
- Prof. habil. dr. *Mečislovas Jučas* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)
- Doc. dr. *Edmundas Rimša* – Lietuvos istorijos institutas (Istorija 05H)
Institute of History of Lithuania (History 05H)

Elektroninio „Lietuvos istorijos studijų“ leidinio redakcija:

The editorial board of “Studies of Lithuanias History” (internet version):

- Dr. Justina Poškienė* – Vilnius University (History 05H)
- Dr. Ramūnas Trimakas* – Vilnius University (History 05H)
- Ramojus Kraujelis* – Vilnius University (History 05H)
- Dr. Eugenijus Saviščevas* – Vilnius University (History 05H)
- Aurimas Švedas* – Vilnius University (History 05H)

Siekiant operatyviai supažindinti akademinę bendruomenę su naujausiais istorikų tyrimais, elektroninio „Lietuvos istorijos studijų“ leidinio skyriuje „Naujausi tyrimai“ taip pat skelbiamos mokslinės publikacijos.

The most urgent texts are issued in the “Studies of Lithuanias History” internet section “Recent Publication”. These articles will be published for more effective presentation of scholar ideas and concepts in the field of historical studies.

Redakcijos adresas (Address):

Vilniaus universiteto Istorijos fakultetas
(Vilnius University Faculty of History)
Universiteto g. 7, LT-01513 Vilnius, Lithuania
El. paštas (e-mail): janina.leonienė@if.vu.lt
aurimas.svedas@if.vu.lt
<http://www.lcidykla.vu.lt/inetleid/ist-stud/stud.html>

Profesorių skaitykla

Straipsniai vertinti dviejų recenzentų
The articles were reviewed by two experts

TURINYS

STRAIPSNIAI IR PRANEŠIMAI

<i>Nerijus Babinskas</i> . Socialinių santykių bizantiškosios civilizacijos šalyse VII–XIV amžiuje tipologijos metmenys	9
<i>Rimvydas Petrauskas</i> . Ankstyvosios valstybinės struktūros Lietuvoje XIII amžiuje–XV amžiaus pradžioje	19
<i>Stasys Pamerneckis, Roberta Sakalauskaitė</i> . Senkonių palivarko inventorių	31
<i>Aurimas Švedas, Aurelijus Gieda</i> . Kuo svarbi istoriografijos istorija? Istorikų identiteto problemos Lietuvos istoriografijoje	42
<i>Alfredas Bumblauskas</i> . Vilniaus universiteto istorinės atminties modeliai ir praeities reprezentacijos XIX–XX amžiuje	48
<i>Darius Žiemelis</i> . Immanuelio Wallersteino kapitalistinės pasaulio sistemos teorija	65

... DULKES NUŽĖRUS

<i>Edvardas Gudavičius</i> . Biržų pilies arsenalo vedėjo pareiškimas 1686 metų revizijos vykdytojams ir jų atsakymas jam	82
---	----

KNYGŲ LENTYNOJE

<i>Rimvydas Petrauskas</i> . Rec.: Dokumenty strony polsko-litewskiej pokoju mełneńskiego z 1422 roku / Wydali Przemysław Nowak i Piotr Pokora. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie, 2004. 101 p.	96
---	----

MOKSLINIS GYVENIMAS

<i>Alfredas Bumblauskas</i> . Tarptautinė konferencija, skirta Vilniaus universiteto 425 metų sukakčiai	99
<i>Genė Kirkienė</i> . Gudų istoriografijos patriarcho skaitymai	103
<i>Kasparas Pocius</i> . Istorija – vertybių reiškęja ar teisė į laisvę? Nepriklausomo istoriko vertinimas	106

APIE DISERTACIJŲ GYNIMĄ VILNIAUS UNIVERSITETO ISTORIJOS FAKULTETE

<i>Eliėjus Raila</i> . Apie valdovo simbolius	109
---	-----

CONTENT

ARTICLES AND REPORTS

<i>Nerijus Babinskas</i> . An outline of typology of social relations in the countries of Byzantine civilization in the VII–XIV Centuries	9
<i>Rimvydas Petrauskas</i> . The Early State's Structures in Lithuania in the 13 th – beginning of the 15 th Centuries	19
<i>Stasys Pamerneckis, Roberta Sakalauskaitė</i> . The Inventory of the Estate farm Senkoniai	31
<i>Aurimas Švedas, Aurelijus Gieda</i> . Why is history of historiography important? Problems of historians' identity in the Lithuanian historiography	42
<i>Alfredas Bumblauskas</i> . Models of Historical Memory and past Representation of Vilnius University in the 19 th –20 th Centuries	48
<i>Darius Žiemelis</i> . Immanuel Wallerstein's Theory of the Capitalist World-System	65

... HAWING SWEPT A WAY DUST

<i>Edvardas Gudavičius</i> . Statement of the Superintendent (<i>Zeughausverwalter</i>) of Biržai Castle's Arsenal for the Inspectors in 1686 and their Answer	82
---	----

BOOK SHELF

<i>Rimvydas Petrauskas</i> . Rec.: Dokumenty strony polsko-litewskiej pokoju melneńskiego z 1422 roku / Wydali Przemysław Nowak i Piotr Pokora. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie, 2004. 101 p.	96
---	----

SCIENTIFIC LIFE

<i>Alfredas Bumblauskas</i> . International Conference for the 425 th Anniversary of Vilnius University	99
<i>Genė Kirkienė</i> . Readings of patriarch of Ruthenian historiography	103
<i>Kasparas Pocius</i> . History as expression of values or right to freedom? The estimation of on independant historian	106

ABOUT THE DEFENCE OF THESIS AT THE DEPARTMENT OF HISTORY IN VILNIUS UNIVERSITY

<i>Eligijus Raila</i> . On the Insignia of the Grand Duke	109
---	-----

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ И СООБЩЕНИЯ

<i>Нерийос Бабинскас</i> . набросок типологии социальных отношений в странах византийской цивилизации	9
<i>Римвидас Пятраускас</i> . Ранние государственные структуры Литвы в XIII–начале XV вв.	19
<i>Стасис Памярнякис, Раминта Сакалаускайте</i> . Инвентарь фольварка Сенконяй	31
<i>Ауримас Швядас, Аурелиюс Гиеда</i> . В чем заключается важность истории историографии? Проблемы идентитета историков в историографии Литвы	42
<i>Альфредас Бумблаускас</i> . Модели исторической памяти и репрезентации прошлого Вильнюсского университета в XIX–XX вв.	48
<i>Дарюс Жемялис</i> . Теория Иммануила Валлерштейна мировой капиталистической системы	65

... СМАХНУВ ПЫЛЬ

<i>Эдвардас Гудавичюс</i> . Заявление суперинтенданта арсенала Биржайского замка от 1686 г. ревизорам и их ответ	82
--	----

НА КНИЖНОЙ ПОЛКЕ

<i>Римвидас Пятраускас</i> . Рец.: Dokumenty strony polsko-litewskiej pokoju melneńskiego z 1422 roku / Wydali Przemysław Nowak i Piotr Pokora. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie, 2004. 101 p.	96
---	----

НАУЧНАЯ ЖИЗНЬ

<i>Альфредас Бумблаускас</i> . Международная конференция, посвященная 425-летию Вильнюсского университета	99
<i>Гене Киркене</i> . Чтения патриарха палеографии	103
<i>Криступас Поцюс</i> . История – это выражение ценностей или право на свободу? Оценка независимого историка	106

О ЗАЩИТЕ ДИССЕРТАЦИЙ НА ИСТОРИЧЕСКОМ ФАКУЛЬТЕТЕ ВИЛЬНЮССКОГО УНИВЕРСИТЕТА

<i>Элигиус Райла</i> . О символах государя	109
--	-----